

प्रतीक्ष, प्रतीक्षक, प्रतीक्षिन् *a.* Expectant, waiting for.

प्रतीक्षणम्, प्रतीक्षा 1 Waiting for; सत्यव्रतस्यागमनप्रतीक्षा: Mb. 3. 164. 11. -2 Expectation, hope. -3 Regard, consideration, attention; इत्यादुक्तः परमस्य पुंसः प्रतीक्षणानु-ग्रहभाजनोऽहम् Bhāg. 3. 4. 14. -4 Looking at, considering. -5 Fulfilment, observance (of a vow, promise &c).

प्रतीक्षित *p. p.* 1 Waited for, expected. -2 Considered. -3 Respected.

प्रतीक्ष्य *pot. p.* 1 To be waited for. -2 Worthy of consideration or regard. -3 Venerable, respectable; भक्तिः प्रतीक्ष्येषु कुलोचिता ते R. 5. 14; Śi. 2. 108. -4 To be adhered to or maintained, to be fulfilled; प्रतीक्ष्यं तत् प्रतीक्ष्यायै पितृवक्षे प्रतिश्रुतम् Śi. 2. 108.

प्रतीघात = प्रतिघात *q. v.*

प्रतीची The west. -**Comp.** -ईशः, -पतिः 1 N. of Varuṇa. -2 Ocean.

प्रतीचीन *a.* 1 Western, westerly. -2 Future, subsequent, following. -3 Ved. Turned or directed towards. -4 Turning back, turned away from. -5 Coming from behind. -6 Turned inwards (अभिमुख); सप्रतीचीनं प्रतीचीनं परस्यानुपथं गताः Bhāg. 6. 5. 33.

प्रतीच्य *a.* 1 Living in the west, western, westerly. -2 Ved. Disappeared.

प्रतीच्छकः A receiver; तथा निमज्जतोऽधस्तादज्ञौ दातृप्रतीच्छकौ Ms. 4. 194.

प्रतीत्त *a.* Given back, restored.

प्रतीन्धकः N. of a country called विदेह *q. v.*

प्रतीनाहः A flag, banner.

प्रतीप *a.* [प्रतिगताः आपो यत्र, प्रतिअप् अच्, अप ईप् च्] 1 Contrary, unfavourable, adverse, opposite; तत्प्रतीप-पवनादि वैकृतम् R. 11. 62; Ki. 14. 60. -2 Reverse, inverted, out of order. -3 Backward, retrograde. -4 Disagreeable, displeasing. -5 Refractory, disobedient, obstinate, perverse; प्रेष्यः प्रतीपोऽधिकृतः प्रमादी (त्याज्याः) Pt. 1. 424. -6 Turned away, averted. -7 Meeting, encountering. -8 Hindering. -**पः** 1 N. of a king, father of Santanu and grand-father of Bhiṣma. -2 An adversary, opponent; चरति मयि रणे यश्च यश्च प्रतीपः Ve. 3. 32. -**पम्** N. of a figure of speech in which the usual form of comparison is inverted, the उपमान being compared with the उपमेय; प्रतीपमुपमानस्याप्युपमेयत्वकल्पनम् । त्वल्लोचनसमं पद्मं त्वद्वक्त्रसदृशो विधुः ॥ Chandr. 5. 9; (for fuller definitions and explanation see K. P. 10 under प्रतीप). -**पम्** *ind.* 1 On the contrary. -2 In an inverted order. -3 Against, in opposition to; भर्तृर्विप्रकृतापि रोषणतया मा स्म प्रतीपं गमः Ś. 4. 18. -**Comp.** -**उक्तिः** contradiction. -**ग** *a.* 1 going against. -2 adverse, unfavourable; तस्य

जातु मरुतः प्रतीपगाः R. 11. 58. -**गमनम्**, -**गतिः** *f.* retrograde motion; अम्भसामोघसंरोधः प्रतीपगमनादिव Ku. 2. 25. -**तरणम्** going or sailing against the stream; स्रोतोऽजबोद्ध-मानस्य प्रतीपतरणं हि तत् V. 2. 5. -**दशिनी** a woman. -**दीपकम्** a particular figure of speech. -**वचनम्** 1 contradiction. -2 a perverse or evasive manner of speaking. -**विपाकिन** *a.* producing the opposite result (recoiling on the doer); फलमनुभवत्युग्रं पापः प्रतीपविपाकिनः Māl. 5. 26.

प्रतीपक *a.* Hostile, opposed &c.

प्रतीपयति Den. P. 1 To cause to turn back, reverse, turn back; क ईप्सितार्थस्थिरनिश्चयं मनः पयश्च निम्नाभिमुखं प्रतीपयेत् Ku. 5. 5. -2 To be against or hostile to.

प्रतीपायते Den. Ā. To be opposed or unfavourable, to dislike.

प्रतीरम् A shore, bank; प्रतीरदेशैः स्वकलत्रात्तुभिर्विभूषिताः कुञ्जसमुद्रयोषितः Ki. 8. 9.

प्रतीवापः 1 Adding to, inserting (as an ingredient); तत्र वीरतर्वादिसिद्धं जलमूषकादि प्रतीवापं पाययेत् Suśr. -2 Calcining or fluxing metals. -3 An epidemic disease, a plague.

प्रतीवेश, प्रतीहार, प्रतीहास &c. See प्रतिवेश &c.

प्रतीवेशिन् *a.* See प्रतिवेशिन्.

प्रतीष् 6 P. To receive, accept; देवस्य शासनं प्रतीष्य Ś. 6. -2 To welcome, greet, receive, honour; एष माधवीमण्डपः स्वागतेनैव नो प्रतीच्छति Ś. 6. -3 To obey (as an order). -4 To wait for, expect; हृदि प्रतीष्या कवयो मनोषा Rv. 10. 129. 4; एष खलु त्वां प्रतीच्छति V. 2.

प्रतीष्ट *p. p.* Accepted, received &c.

प्रतीहासः A fragrant oleander.

प्रतीहारी 1 A female door-keeper. -2 A door-keeper in general.

प्रतुद् 6 P. To strike, hurt, wound -**Caus.** 1 To urge on, drive forward; (fig.) to press, urge repeatedly (to do a thing); प्रवेशि गृहमिति प्रतोयमाना न चलति भाग्यकृता दशामवेक्ष्य Mk. 1. 56. -2 To pierce, cut.

प्रतुदः 1 An epithet of a class of birds (such as hawks, parrots, crows &c.); Ms. 5. 13; हारितो धवलः पाण्डुश्चित्रपक्षो बृहच्छुकः । पारावतः खञ्जरीटः पिकायाः प्रतुदाः स्मृताः ॥ प्रतुद्य भक्षयन्त्येते तुण्डेन प्रतुदास्ततः -2 An instrument for pricking.

प्रतोदः 1 A goad. -2 A long whip; शरः क्षत्रियया प्राहः प्रतोदो वैश्यकन्यया Ms. 3. 44. -3 A pricking instrument; वाक्यप्रतोदाभिहतो यत्र कृष्णेन पाण्डवः Mb. 1. 2. 49.

प्रतुष्टिः *f.*, **प्रतोषः** Gratification, satisfaction.

प्रतूणी A kind of disease (in the bowels).